

РОЛЬ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Як відомо, конкурентоспроможність сприяє підвищенню рівня соціально-економічного розвитку регіону, добробуту населення, нарощуванню потенціалу економічного зростання, розвитку інвестиційної діяльності тощо. Її можна розглядати як властивість, що характеризується рівнем конкурентоспроможності сфер виробництва регіону, які здійснюють у ньому виробничо-господарську діяльність більш ефективно у порівнянні з іншими регіонами.

Реалізація стратегії економічного розвитку національної економіки відбувається в умовах кластеризації - створення в межах національної економіки країни кластерів (особливих видів об'єднань взаємозалежних підприємств, наукових установ, громадських організацій тощо) та їх систем [1]. Так, у Хмельницькій області із 1998р. створені та активно функціонують будівельний, швейний, агропромисловий кластери. Доволі результативними є деревообробний кластер на Рівненщині «Полісся Рокнівщини», туристичний кластер «Сузір'я», що знаходиться на Івано-Франківщині та транспортно-туристичний кластер «Південні ворота України» (Хмельницька область). Подібні інтеграційні утворення (які можна віднести до кластерів) присутні у Одеській, Вінницькій, Тернопільській області, м. Севастополь тощо [2-3]. У львівській області функціонують кластери у галузі виробництва вантажопіднімальної техніки, деревини та виробів із деревини, меблевого виробництва, інформаційних технологій, альтернативної енергетики, туризму.

Певні види кластерів можливо створити, локалізувавши підприємства лише у певному регіоні (наприклад, кластер народних промислів можливо створити лише в таких областях як Львівська, Закарпатська, Полтавська тощо). Проте існують кластери у будівельній, машинобудівній чи деревообробній сфері економічної активності, які перспективно створювати практично у всіх регіонах країни. Для чого необхідною є цілеспрямована діяльність та активна фінансова підтримка.

У останні роки набувають поширення інноваційні кластери під якими слід розуміти систему підприємств і організацій, діяльність яких сфокусована на наукові дослідження, виробництво інноваційного продукту, його подальшу реалізацію, забезпечення стійких конкурентних переваг тощо. Їх можна уважати результатом еволюціонування та найвищим рівнем розвитку галузевих та технологічних кластерів. Слід також відзначити, що інноваційні кластери формуються переважно на рівні регіону, де висока концентрація взаємопов'язаних галузей [4]. Отже, найвищий рівень розвитку коопераційних зв'язків у межах кластера дозволяє йому набувати рис інноваційного та впливає на процес інноваційного розвитку національної економіки.

Таким чином, кластеризація забезпечує підвищення конкурентоспроможності національної економіки, посилення її інноваційної складової, покращення якості освіти, узгодження інтересів влади та бізнесових структур тощо. Зважаючи на це, актуалізується потреба у проведенні ґрунтовних досліджень, а також розробки теоретичних положень та методико-практичних рекомендацій щодо активації розвитку галузей національної економіки в умовах її кластеризації. Особливої актуальності зазначені проблеми набувають на регіональному рівні - у контексті підвищення конкурентоспроможності регіону

1. Портер М. Конкуренція: учеб. Пособие / М. Портер; пер. с. англ. – М. Издательский дом «Виліямс», 2001.-495 с., 2. Бутенко А.І. Феномен кластера у формуванні інноваційної моделі економіки регіону/ А.І. Бутенко, Є.В. Лазарева // Інвестиції: практика та досвід [електронний ресурс]. - режим доступу до ресурсу : investplan.com.ua/index.php?iid=3&operation=9, 3. Інноваційні підходи до регіонального розвитку в Україні – К.: НІСД, 2011. – 47 с., 4. Рудь Н.Т. Регіональні аспекти формування і розвитку інноваційних кластерів /Рудь Н.Т., Мартиняк О.І., Мачек Р. // Економічні науки. - Серія „Регіональна економіка”. Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. –Випуск 8(31). Частина 2. –Луцьк, 2011.